

## Nordlund kvar som talman

**NYHETER.** Det blev återval på hela linjen när lagtinget i går röstade fram talmanspresidium för arbetsåret 2008-2009. **Roger Nordlund** (c) fick hela 29 av 30 röster och fortsätter därmed som talman.

SIDAN 4



# Björköbor förlorar sin förbindelsebåt



**Hämtar posten.** Åke Finnerman och Jonna Kevin är två av de sammanlagt fem personer som bor på Björkö året om. Enligt nuvarande system får de sin post tre gånger i veckan då ms Gåsö1 lägger till på öns sydvästra sida. Foto: JONAS EDSVIK

**NYHETER.** Tre året runt-hushåll på Björkö i Lemland riskerar att från och med nyår bli utan reguljär förbindelse och postutdelning.

Om landskapsregeringens budgetförslag går igenom i lagtinget försvinner nämligen förbin-

delsebåten ms Gåsö1 som i årtionden har sett till att Björköborna har haft kontakt med fasta Åland. Idag kör båten tre turer i veckan mellan Langnäs hamn på Järsö och Björkö.

–Båten är oerhört viktig, skall vi ha en levande

eller död skärgård, undrar nu de som bor på ön.

–Hela skärgårdstrafiken måste spara 160.000 euro, någonstans skall de pengarna tas, säger trafikminister **Runar Karlsson** (c).

SIDORNA 10-11

# Namn och siffror i skattetoppen -07

**NYHETER.** Ifjol fick flera åländska direktörer kraftigt höjd förvärvsinkomst – till exempel Ålands ömsesidiga försäkringsbolags chef **Göran Lindholm**, Ålandsbankens avgående chef **Peter Grönlund** och Wiklöf Holdings vd **Nils**

**Lampi**– medan andras inkomster stampade på stället.

Också i år gynnas staden av att det gick lysande för Lundqvistrederierna för två år sedan. **Ben Lundqvist**, **Dick Lundqvist** och **Stig Lundqvists**

dödsbo betalade sammanlagt en dryg halvmiljon euro i kommunalskatt till Mariehamn.

Idag är det dags för skattetoppen 2007. Många nya namn finns med på kommunernas topplistor.

SIDORNA 12-15



Foto: STEFAN ÖHBERG

## Jani har spelat klart för IFK

**SPORT.** I tre veckor har IFK Mariehamn-försvaren **Jani Lyyski** förhandlat med Vasaklubben VPS, och nu är det i det närmaste bestämt att det är där han spelar nästa säsong.

–Jag har inte skrivit på något än men vi har ett muntligt kontrakt, säger han.

Det är med blandade känslor han lämnar IFK efter åtta säsonger. Samtidigt som han ser fram emot en ny utmaning, är han medveten om att det är många som är ledsna över att se honom gå.

SIDAN 18



**Splitternytt.** Så här såg Sittkoffs och gästerna ut 1993 när allt var sprillans nytt.

Foto: Nya Ålands arkiv

## Sittkoff fyller 15 år

**REPORTAGE.** Man minns knappt hur det såg ut före Sittkoff fanns i stadsbilden, men i dag när Sittkoff fyller 15 år visar Nya Åland bilder från rivningen av Simonska huset, en rivning som förskräckte stadsborna. Vi visar också hur man slutligen invigde köpcentret efter många, många ritningar och förslag.

Sittkoffs historia inrymmer också romantik och dramatik. Man kan ha träff med både pojkvän och polis i Sittkoffs har det visat sig.

SIDORNA 16-17

## Man dog i bilolycka

**NYHETER.** Halka kan ligga bakom den bilolycka som igår morse kostade en åländsk man livet i Lemland Rörstorp. Mannen förlorade kontrollen över sin personbil, körde av vägen och ekipaget klämdes mot ett träd. Räddningspersonal arbetade tillsammans för att få loss mannen. Han var dock så allvarligt skadad att han senare avled.

SIDAN 3

### kultur

8



**Catherine Frisk Grönberg** och **Julia Westerberg** har framgångar med ett romansdrama.

### kultur

9



”Han är ful. Han är så ful att han inte får representera sitt företag på en mäsä.”

ALICE SUNDMAN

### folk

24



”En äkta ålänning ska vara som min pappa.”

NATALIA STYRSTRÖM

### åland 24 ikväll

**Peter Mattson**, klubbdirektör för IFK Mariehamn, kommer till Sportmagasinet.



Reporter | 528 452 | titte.tornroth.sarkkinen@nyan.ax

# ”Jag har aldrig någonsin långtråkigt”

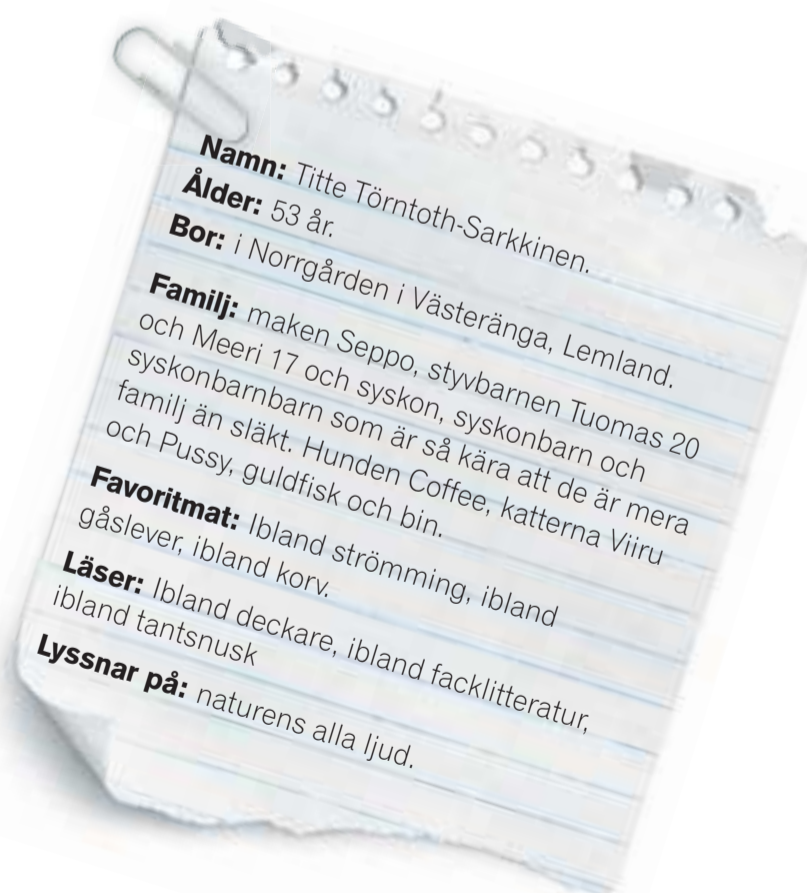


Förmågan att njuta av små och enkla saker är nog den av mina egenskaper som jag själv uppskattar allra mest. Jag har aldrig någonsin långtråkigt.

Ett rött löv som i motljus långsamt dalar ner till marken räcker för att förgylla min dag. Gul vass och röda klippor mot åskmolnsblå himmel... Dimma som raderar ut varje skarp linje i landskapet... Naturen är så otroligt generös vare sig det handlar om promenader i skogen, pauser vid havsstranden eller pyssel i trädgården. Jag kan inte tänka mig att bo i stan.

Minst lika viktigt är det för mig att hålla på med mina händer. Trädgård, ja, men också annat. Färger och färgkombinationer är ett livselixir. Jag tycker om att teckna, om att experimentera med mat och om att arbeta med olika material. Slutligen tycker jag om att resa. Vart som helst, när som helst. Överallt. Jag har ju aldrig långtråkigt...”

Foto: Stefan Öhberg



## Nya Åland

Värmer vardagen

## Ung svensk hoppade av kryssningsfärja

■ En ung svensk medborgare hoppade av Birka Paradise i Mariehamns hamn kvart i fyra på måndagsmorgonen.

Personen påträffades våt och nedkyld av fartygets vaktmän vid landgången till fartyget. Mannen berättade att även hans kompis ska ha hoppat varför vaktmännen larmade polisen som i sin tur meddelade alarmcentralen.

Efter cirka 45 minuters eftersökning med enheter från polis, räddningsverk, gränsbevakning och frivilliga sjöräddningen påträffades kompiserna välbehållna ombord på fartyget. Han uppger att han varken varit medveten om eller deltagit i händelsen.

Orsaken till hoppet utreds av polisen i Mariehamn. (ab)

## Polisen vill ha in tips

■ Kriminalpolisen i Mariehamn ber nu allmänheten om hjälp i utredningarna av det misstänkta våldtäktsförsöket i Ytternäs.

–Vi är intresserade av iakttagelser av en kvinna i sällskap med en man lördag morgon mellan klockan 4 och 5.30, förklarar kommissarie **Olof Lindqvist**.

–Kvinnan och mannen har tagit sig från Dinos i centrum och till Lotsgatan, vi vet inte vilken väg. Mannen har eventuellt haft en cykel.

Olof Lindqvist ber den som har sett något ta kontakt med polisen på telefon 527 100. (tt-s)

## Anmälde sig själv om hundolyckan

■ En kvinna läste igår Nya Ålands artikel om grand danoisen Dessie som blev påkörd på övergångsstället vid Tekniska verken i Mariehamn. Kvinnan tror att hon kan vara den skyldiga och har tagit kontakt med polisen som nu utreder fallet närmare.

Polisen hittade några mindre delar från gärningsbilen på olycksplatsen och de delarna skall nu jämföras med kvinnans bil.

Olyckan inträffade fredag kväll då **Jimmy Welander** var ute och rastade familjens två hundar. Då han gick över övergångsstället från Elverksgatan till Klintvägen kom en bil från centrum. Föraren stannade inte utan körde på hunden som skadades så illa att den måste avlivas.

Vittnen berättar att föraren stannade längre fram, klev ur bilen men sedan valde att fortsätta färden. (tt-s)

## Plåtskador i Godby

■ Två bilar krockade vid utfarten från Bärvägen till Godbyvägen på fredagsmorgonen. Bilisten som kom ut från Bärvägen lade för sent märke till bilen som kom längs den förkörsberättigade Godbyvägen. Både bilar fick plåtskador. Ingen av förarna skadades.

# Dödsolycka i Lemland



**Klämdes mot trädet.** I går inträffade ännu en trafikolycka med dödlig utgång på Åland. Denna gång var det i Lemland Rörstorp. Bilfärden slutade mot ett träd och mannen som körde skadades så allvarligt att han dog. Foto: JONAS EDSVIK

**En singelolycka inträffade igår morse i Lemland Rörstorp. Den manliga föraren skadades allvarligt och avled senare.**

Det var vid 9.40-tiden i måndags morse som mannen körde en personbil i västlig riktning på landsväg 3. I Lemland

Rörstorp tappade han, av en ännu okänd anledning, kontrollen över personbilen som åkte av vägen på höger sida och kolliderade med ett träd.

**Klämdes fast**

Föraren, som var ensam i bilen när olyckan inträffade, klämdes fast i bilen. Rädd-

ningspersonal från bland annat Lemlands och Jomalas FBK arbetade tillsammans för att lösgöra mannen.

Han var dock så allvarligt skadad att han senare avled. Polisen har informerat de anhöriga och på deras begäran kommer man inte att gå ut med mannens identitet. Han

var dock bosatt på Åland och född i början av 1940-talet.

**Polisen utreder**

Enligt ett pressmeddelande på alarmcentralens hemsida var det fläckvis halt väglag när olyckan inträffade, men polisens brottsmålsavdelning utreder vad som orsa-

kade olyckan och dödsfallet.

Under räddningsarbetet stängdes vägen av för trafik och övriga trafikanter dirigerades istället via Västeränga och Flaka.

**ANNA BJÖRKROOS**  
anna.bjorkroos@nyan.ax  
tfn 528 463

## Anställda förnyar inte kontrakt med Eckerö

**Eckerölinjen flaggar inte bara svenskt utan nu även efter personal. Omvandlingen till svenskt ägande har medfört att nära 20 personer valt att inte förnya sina kontrakt.**

Mellan 15 och 20 anställda på M/S Eckerö har antingen omplacerats till det finskägda fartyget M/S Norlandia, som går mellan Helsingfors och Tallinn, eller valt att lämna koncernen. I fredagens jobbannons i Nyan radade man upp 11 olika yrkesområden där fartyget är i behov av nyrekrytering.

–Man var tvungen att säga upp alla. Alla fick sedan ett erbjudande om att skriva nya kontrakt, säger **Lasse Karlsson** som är personalansvarig på Eckerölinjen.

Fartyget håller mellan 105 till 180 anställda beroende på säsong. Linjen är i stort behov av inhoppare men då främst mellan april och september månad då turistrycket är

som störst. Att personal sökes denna månad är en följd av förändringarna i kontraktsskrivandet.

**Inget oväntat**

Ett svenskt kontrakt innebär sänkt pensionsålder och sämre eller ingen reseersättning för de som pendlar från fastlandet. Det är främst den gruppen som valt att söka sig vidare. Eckerölinjen har varit förberedd, därför har de sett till att kunna erbjuda all personal en möjlighet att jobba på något av deras andra fartyg.

–Det är ingen blyxt från klar himmel. Vi har försökt att göra övergången så mjuk som möjligt för de inblandade.

Omflaggningen sker i januari nästa år. Då hamnar M/S Eckerö i svensk ägo och kan därmed fortsätta sälja snus, en försäljning som varje år bringar mellan en halv och en miljon euro till företaget.

**CECILIA LINDVALL**  
redaktion@nyan.ax



**Många lämnar.** M/S Eckerös omflaggning har gjort att flera väljer att byta arbetsplats eller sluta. Arkivfoto: FREDRIK TÖRNROOS

Lagtingets nya arbetsår inleddes med val:

# Lagtinget nöjt med talman Nordlund



Medan lagtingsledamöterna promenerade till gudstjänsten fick landskapsregeringen skjuts. Nisse Eriksson körde dagen till ära lantrådet Viveka Eriksson, vice lantrådet Britt Lundberg och förvalningschef Arne Selander.

**LAGTINGET. Talmanspresidiet får förnyat förtroende under arbetsåret 2008-2009. Det stod klart efter omröstningen igår.**

I enlighet med traditionen var det äldrestalmanen **Barbro Sundback** (s) som höll i klubban under arbetsårets första plenum.

Hon inledde med en parallell till större internationella sammanhang.

–Få se om valet här idag blir lika spännande som valet i morgon (läs i dag) i USA.

Det blev det inte.

**Roger Nordlund** (c) fick 29 av 30 röster i den slutna omröstningen. Det innebär att han med stort stöd fortsätter som talman också under det nya arbetsåret. Partikamraten **Veronica Thörnroos** fick en röst.

**Majoritetsblocket segrade**

Till förste vice talman omvaldes **Gunnar Jansson** (lib) med 18 röster. De röster som gick till obunden samlings **Gun-Mari Lindholm** (11 stycken) och frisinnad samverkans **Johan Ehn** (1 röst) visar att blocken höll ihop.

Gun-Mari Lindholm fick stort stöd, 26 röster, vid valet av andra vice talman. **Carina Aaltonen** (s) och Johan Ehn fick varsin röst och två var blanka.

Roger Nordlund tackade, å talmanspresidiets vägnar, för det visade förtroendet. Därefter traskade hela lagtingsgruppen till öppningsgudstjänsten i Sankt Görans kyrka. Landskapsregeringen fick skjuts.

**Historiskt**

I och med att **Camilla Gunell** återtog sin plats i lagtinget efter ett års mammaledighet är socialdemokraterna det första parti som till 100 procent representeras av kvinnor i lagtinget. Och förväntningarna på arbetsåret var höga.

–Vi motsvarar säkert en lagtingsgrupp på nio män, sade partiledaren Barbro Sundback glatt.

**ANNIKA KULLMAN**  
annika.kullman@nyan.ax  
tfn 528 455

**Foto: JONAS EDSVIK**  
jonas.edsvik@nyan.ax  
tfn 528 471



**Ledartrio.** Den omvalda talmanstrion - första vice talman Gunnar Jansson, talman Roger Nordlund och andra vice talman Gun-Mari Lindholm - tog tåten till öppningsgudstjänsten i Sankt Görans kyrka i går.



**Historiskt parti.** Socialdemokraterna är den första lagtingsgrupp vars samtliga lagtingsledamöter är kvinnor. Camilla Gunell återtog i går sin stol i lagtinget efter ett års mammaledighet. Barbro Sundback och Camilla Aaltonen hälsade henne välkommen tillbaka.



**Valprocedur.** Valet av talmän följer ett strikt mönster. Ledamöterna ropas upp för att lämna sin valsedel i en urna. Här är det Folke Sjölund (lib) som lägger sin röst. I bakgrunden lagtingsdirektör Susanne Eriksson.

Landshövdingen om Lissabonfördraget:

## Finland kan fällas för fördragsbrott

**LAGTINGET. Finland kan fällas för fördragsbrott om ett direktiv ur Lissabonfördraget inte implementeras på Åland. Det sade landshövding Peter Lindbäck i sitt tal vid lagtingets öppnande igår.**

I september ratificerade Finland Lissabonavtalet utan att Åland tagit ställning till det. **Roger Jansson** (fs) hör till dem som har påpekat att internationella avtal som Lissabonfördraget inte kan träda i kraft på Åland utan lagtingets godkännande.

Peter Lindbäck säger att han det senaste året har satt sig in i såväl de juridiska som politiska aspekterna i frågan. Hans slutsats är att vare sig självstyrelselagen eller grundlagen innehåller bestämmelser som förhindrade att riket anslöt Finland till fördraget trots att lagtinget inte gett sitt bifall.

Lindbäck fortsätter:

–Däremot innebär en sådan ratificering av fördraget en medveten risk och Finland som medlemsstat kan bli fälld för fördragsbrott av EU-domstolen om ett direktiv som härrör ur Lissabonfördragets nya element inte implementeras på Åland.

**Inga böter**

Med president **Tarja Halonens** stöd i ryggen meddelade Lindbäck att Åland, som inte bryter mot EU-reglerna vid ett eventuellt nej till fördraget, inte kan krävas på bötesbeloppet av riket vid en fällande dom.

Peter Lindbäck tycker att det var korrekt av statsmakten att ratificera fördraget utan att invänta lagtingets bifall. Indirekt uppmanar Lindbäck, som ju är statens representant på Åland, lagtinget att rösta ja.

–Det land eller den region



**Öppningstalade.** Landshövding Peter Lindbäck talade vid öppningsceremonin framkallade bistra miner i oppositionsbänkarna. Han uppmanade indirekt lagtinget att ge sitt bifall till Lissabonfördraget.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

som medvetet har valt att bli medlem av den Europeiska unionen har snarare en skyldighet att medverka till de återkommande fördragsrevisionerna än en rätt att låta bli.

**Tog upp inflytande krav**

Också omvalde talmannen **Roger Nordlund** (c) valde att beröra Lissabonfördraget i sitt tal. Han påminde om lagtingets beslutsamhet att uppnå de fyra fastslagna förhandlingspositionerna, det vill säga platsen i EU-parlamentet, talerätt, en

fungerande subsidiaritetsprincip och deltagande i ministerårsarbetet.

Till landskapsregeringen utlovade Nordlund lagtingets fulla stöd i flera frågor: PAF-konflikten, förhandlingsmål-sättningarna när det gäller Lissabonfördraget, sjöfartens framtida verksamhetsförutsättningar samt kampen mot drogerna.

**ANNIKA KULLMAN**  
annika.kullman@nyan.ax  
tfn 528 455

## Jobbig helg för sjöbevakare

En drivande herrelös motorbåt vid Lumparns södra strand ledde till en stor utryckning i fredags.

Leamlands FBKs båt, Ålands sjöräddningssälls-kaps båt från Mariehamn och Långnäs och en sjöbevakningsbåt från Mariehamn gav sig ut. Det visade sig att båten hade slitit sig, och inga liv var i fara.

Efter ett tips om en möjlig röd raket söder om Vårdö i riktning mot Långnäs spanade sjöbevakningens båt från Storklubb tillsammans med sjöräddningens enheter från Vårdö och Långnäs. Efter fyra timmar avblåstes spaningarna.

På lördagen drev en roddbåt med kölen upp i Nätö sund i Lemland. Sjøräddningssällskapets enheter i Mariehamn och en Super Puma-helikopter från Åbo ryckte ut. Båten hade slitit sig på grund av oväder och högt vattenstånd, och enheterna avalarmerades.

Samma dag observerades två möjliga röda raketer nordväst om Geta. Sjöbevakningens Super-Puma, en patrullbåt från Enskärs sjöbevakningsstation och sjöräddningssällskapets enheter från Saltvik och Eckerö deltog. Spaningarna avbröts efter fyra timmar när man inte sett några tecken på nöd. (pd)

## Skrivelse till Ir om Godbygol

**FINSTRÖM.** På onsdag beslutar kommunstyrelsen i Finström om att lämna en skrivelse till landskapsregeringen, LR, angående en ny golfbana i Godby i Finström. En golfbana ses som en injektion och därför ett lyft för Finström.

–Vi hoppas på att det kommer leda till nya företagsetableringar och fler arbetsplatser, säger kommunstyrelsens ordförande **Roger Höglund**.

En skrivelse lämnas högst troligt in till LR och kommunen är positiv. Höglund menar att enligt regionalpolitiska skäl ligger Finström bättre till än Sund där det redan finns en golfbana.

–Det är bättre att sprida ut än att koncentrera dem. (cl)

## Dikeskörning i Gotby

En person tappade kontrollen över sin bil på landskapsväg 1 i Jomala Gotby och körde av vägen i torsdags morse.

Föraren klarade sig oskadd, men bilen fick plåtskador. (mn)

**Enklubbs stugor** är ett öppet bolag som bildats på Kumlinge. Bolaget hyr ut stugor på Enklinge och får bland annat bedriva verksamhet med värdepapper och all annan laglig verksamhet. Bolaget är registrerat av **Gunn-Britt Janette Lindblad-Enqvist** och **Karl Henry Enqvist**.

# Mopedolyckorna ökar kraftigt

**Både antalet mopeder och mopedrelaterade olyckor ökar på Åland. Mellan år 2003 och 2007 ökade antalet mopeder med 65 procent, men antalet incidenter där mopedföraren var vållande till olyckan ökade med 250 procent.**

–Det beror på att de unga förarna har för lite erfarenhet, säger skadereglerare **Stefan Karlsson** på Ålands Ömsesidiga försäkringsbolag.

Under 2007 fanns det 1505 registrerade mopeder på Åland och samma år anmäldes 109 skadeanmärkningar där mopeder var inblandade till Ålands Ömsesidiga försäkringsbolag. 96 av dem var olyckor där mopedföraren var vållande till olyckan. I den statistiken ingår även singelyckor. Motsvarande siffra år 2003 var 24 stycken.

–Mopedförarna är mellan 15 och 18 år, och då har man inte hunnit skaffa sig så mycket erfarenhet. Då kan det hända att man bromsar för snabbt och åker omkull, säger **Stefan Karlsson** på Ålands Ömsesidiga. Han får medhåll av kollegan **Stefan Boman**.

–Det behövs en ordentlig utbildning och mer praktisk körning. Det händer ju också att olyckorna beror på att någon vill stajla för kompisar och åka på bakhjulet till exempel, säger **Stefan Boman**.

År 2003 var det tre mopedförare som var den lidande parten i olyckorna, och 2007 var det 13 personer.

–Ofta beror olyckorna på att bilförarna inte såg mopeden. Därför kan det vara bra om mopedföraren bär reflexväst, säger **Stefan Boman**.

### Både killar och tjejer

**Susanne Grönholm-Jansson** har hand om personskador inom trafiken på Ålands Ömsesidiga.

–Det är ungefär lika stor del killar och tjejer som är inblandade i olyckorna. I och med EU-mopparna och skotrarna har det blivit mer populärt bland tjejer att köra än det var för tio, femton år sedan.

Benämningen mopeder inkluderar även mopedbilar, och Susanne berättar att det har förekommit en olycka med en allvarlig personskada som följd.

–På sistone är det även yngre personer som kör mopedbilar, i början var det mest äldre som använde sådana, berättar hon.

**Stefan Karlsson** är kritisk till mopedbilar och menar att det på grund av den klena kon-



**Olycksrisk.** Unga och oerfarna förare är utsatta för stora risker i trafiken. Susanne Grönholm-Jansson, Stefan Boman och Stefan Karlsson rekommenderar hjälm och skyddskläder.



**Siffror.** Statistiken visar att antalet mopedolyckor har ökat med 250 procent sedan 2003.

struktioner finns större risker för skador.

–De får bara väga 350 kilo och jag såg ett krocktest mot en Volkswagen Polo, som är en av de minsta bilarna på marknaden, och det var inte mycket kvar av mopedbilen efter det, säger han.

### Förhindra olyckor

Alla tre är överens om att något måste göras för att förhindra fler olyckor.

–Det är svårt att nå ut till ungdomarna bara. Det är klart att det är roligt att köra hårt, men om man till exempel har trimmat sin moppe får man nedsatt ersättning från försäkringsbolaget, eftersom man då har ändrat på konstruktionen och då gäller inte samma av-

tal, säger **Stefan Boman**.

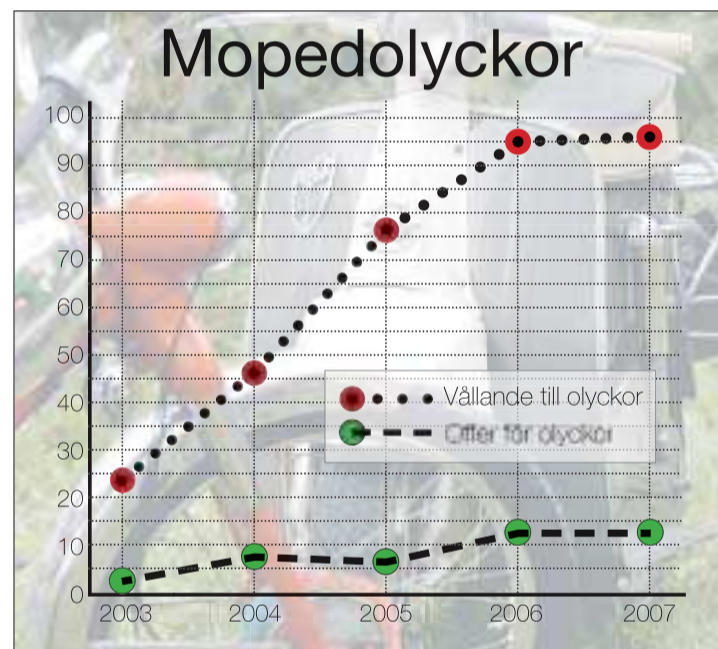
**Stefan Karlsson** tycker att det hör ungdomen till att testa gränser, men påpekar också att man som mopedist är oskyddad i trafiken.

–Det är ju dem det gör ont på, så om man kunde använda skyddskläder till exempel kanske det skulle svida lite mindre, konstaterar han.

**Susanne Grönholm-Jansson** betonar vikten av att använda hjälm, eftersom hon har sett att det slarvas mycket med den.

–Det är en stor skillnad på att resa sig upp och skaka av sig lite grus eller att bli invaliderad, säger hon.

Hon tycker inte att föräldrar bör hållas ansvariga för olyckorna, och menar att de säkert



GRAFIK: MONICA FOGELSTRÖM

också har problem med att nå ut till ungdomarna.

–Jag har i alla fall sett att det har varit en mindre antal oförsäkrade mopeder de senaste åren, säger hon.

–En trafikförsäkring är obligatorisk, oavsett vilken tidpunkt på året man köper mopeden, betonar **Stefan Boman**.

**LINNEA FRIMAN**  
linnea.friman@nyan.ax

Foto: **STEFAN ÖHBERG**  
stefan.ohberg@nyan.ax

## Registrerade mopeder

2003	986
2004	1.107
2005	1.265
2006	1.411
2007	1.505

# Selander till tjänstemännens försvar

**Tjänstemännen används som slagträn i en allt tuffare politisk debatt. Det skriver landskapsregeringens förvaltningschef Arne Selander i personaltidningen Byråkraten.**

**Arne Selander** ställer sig kritisk till att tjänstemännens arbete och ställning, enligt hans mening, allt oftare blir föremål för den politiska diskussionen.

”Det händer att man i den

politiska debatten öppet kritiserar olika förfaranden. Ibland ges till och med icke politiska tjänstemän en politisk stämpel. Och rekryteringar sägs ske med politiska förtecken.”

Han menar att tjänstemännen hängs ut i media och att det blir vanligare att de öppet kritiseras under lagtingsplenium utan möjlighet att kunna försvara sig.

”Tjänstemännen namnges direkt eller indirekt i debat-

ten. Det förekommer också att förvaltningen som sådan diskuteras i negativa ordalag.”

Tjänstemännens roll i den politiska debatten är en fråga om vad som är moraliskt riktigt, skriver **Selander**. Han påpekar att en tredjedel av den allmänna förvaltningens personal kommer att gå i pension under den kommande tioårsperioden.

Politikerna måste ha klart för sig att ”sättet de behand-

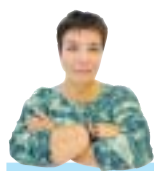
lar förvaltningen och tjänstemännen i den politiska debatten får många konsekvenser. En av de viktigaste är våra möjligheter att i framtiden rekrytera kompetent personal”.

**ANNIKA KULLMAN**  
annika.kullman@nyan.ax



Tjänstemännens ställning och gärning hör inte hemma i den politiska debatten, anser förvaltningschef **Arne Selander**.

Foto: JONAS EDSVIK



Kiki Alberius-Forsman

Epost: kiki@nyan.ax  
Telefon: 528 451

## Dop

**Max Erik Onni Kankkonen** döptes söndagen den 2 november i Lemböte lägergård. Han är son till Erika Borenus och Jan Kankkonen i Mariehamn. Dopet förrättades av kaplan Roger Syrén.

**Sophie Elisabeth Boley** döptes söndagen den 2 november i Finströms kyrka. Hon är dotter till Tina Dolores Söderlund-Boley och Keir Boley i Wimbledon i Storbritannien. Dopet förrättades av kyrkoherde Michael Urch.

**Emelie Ros-Mari Kristina Häggblom** döptes söndagen den 2 november i Sund kyrka. Hon är dotter till Eva-Maria och Tommy Häggblom i Sund. Dopförrättare var kyrkoherde Juanita Fagerholm-Urch.

**Viktor Johan Ludvig Lindholm** döptes söndagen den 2 november i Sund kyrka. Han är son till Anette Johansson och Staffan Lindholm i Mariehamn. Dopet förrättades av kyrkoherde Juanita Fagerholm-Urch.

**Tellus Carl Mikael Larsson** döptes alla helgons dag den 1 november i S:t Görans kyrka i Mariehamn. Han är son till Ingrid Carolina och Mikael Lars Arne Larsson. Familjen bor i Stockholm, men modern har rötter på Åland. Dopet förrättades av församlingspastor Maria Båsk.

**Elias Jan Wilhelm Dahlman** döptes alla helgons dag den 1 november i Geta kyrka. Föräldrar är Helena Katarina Sundberg och Tobias Wilhelm Dahlman i Mariehamn. Dopet förrättades av kaplan Heikki Turakka.

**Isabella Linnéa Kivisalo** döptes den 2 november i Olofsgården i Jomala. Hon är dotter till Anette och Patrik Kivisalo i Jomala. Dopet förrättades av prost Martin Lindholm.

## Bastusnack lockade få

■ Torsdagskvällen försök med bastusamtal i Ålands södra skärgårdsförsamling lockade tre Föglökvinnor.

Nya försök att få igång samtalskvällar i kombination med bastubadande i församlingens regi görs antagligen först till våren. (ka-f)

## TACK

Vårt varma tack till Er alla som på olika sätt hedrat minnet av vår kära

**Saga Jansson**

och deltagit i vår sorg

De anhöriga

## ÖVRIGT

## Meddelande om namnändring

**Stefan Pettersson** med fru **Åsa** och dotter **Malva** samt **Annette Pettersson** med make **Jan-Marco Jokinen** och sonen **Marius** har valt att återta släktnamnet

**Rumander**

## Nygifta



**Josefin Nilsson** och **Fred Forsell**, i Västerås i Sverige, gifte sig den 2 augusti i Ångsö kyrka i Västerås. Det gemensamma efternamnet blir Forsell. Sonen heter **Alvin**. Vigseln förrättades av kyrkoherde Christian Thorborg. Foto: STEFAN LINDÉN

## OBS! Det händer

## TISDAG 4.11

## BIO

■ ■ **Bio Savoy kl 18.00.**

Wall-E. T. Filmen får fyra stjärnor av Nyans recensent.

■ ■ **Bio Savoy kl 20.00.**

Mamma Mia. T. Filmen får fem stjärnor av Nyans recensent.

## INFORMATION

■ ■ **Nordens institut, Elverksgatan 10, kl 10.00-16.00.** Drop-in med rådgivning och information om Svenska Kulturfonden, regionombudsman Åsa Rosenberg är på plats. Presentation av kulturfonderna på kvällen kl 18.00-19.30.

## INSAMLING

■ ■ **Storagatan 10, ingång från gården, kl 18.00-20.00.** Julpaketinsamling för behövande i Lettland och Litauen.

## JUBILEUM

■ ■ **Sittkoffs galleria kl 14.00.** Gallerian fyller 15 år. Butikerna har öppet till 19.00.

□ Kl 18.00. Musikunderhållning på scen.

## VERNISSAGE

■ ■ **Medimar kl 18.00-20.00.** "Klippor". Cecilia Aaltonen-Lindblom ställer ut målningar i akryl.

## ONSDAG 5.11

## BIO

■ ■ **Bio Savoy kl 18.00.**

Wall-E. T. Filmen får fyra stjärnor av Nyans recensent.

## Roger Syrén söker tjänst som Jomalaherde

■ Inom utsatt ansökningstid har kyrkoherdetjänsten i Jomala församling sökts av kaplanen i samma församling **Roger Syrén**. Han är ende sökande till tjänsten.

Detta meddelar domkapitlet i Borgå stift. (ka-f)

Roger Syrén vill bli kyrkoherde i Jomala.  
Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

■ ■ **Bio Savoy kl 20.00.**

Mamma Mia. T. Filmen får fem stjärnor av Nyans recensent.

## DEBATT

■ ■ **Lagtingets auditorium kl 19.00.**

Partiledardebatt om den åländska språksituationen. Fil.dr. Richard Palmer presenterar ÅSUBs analys av det finska språkets roll på den åländska arbetsmarknaden. Debattledare: Talman Roger Nordlund.

## FÖREDRAG

■ ■ **ABF, Ålandsvägen 36, kl 19.00.** "Svenska postkontorsnamn i Nordamerika" med Sören Andersson.

## INSAMLING

■ ■ **Storagatan 10, ingång från gården, kl 18.00-20.00.** Julpaketinsamling för behövande i Lettland och Litauen.

## MUSEIGUIDNING

■ ■ **Ålands konstmuseum kl 12.00.** Konstnär EvaMaria Mansnerus presenterar sin utställning "Berättelser" oljemålningar i storformat om olika skeden i hennes liv.

## NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Dj Tony.

■ ■ **Parks bar kl 22.00.**

Daniel Gäddnäs.

## SEMINARIUM

■ ■ **Kvarteret ITiden kl 13.00.** "Innovationsseminarium". Jurist Svante Fagerlund föreläser under rubriken "Strategier för att skydda immateriella rättigheter". Prisutdelning och presentation i årets InnoFinland tävling.



## Minneslund klar i Hammarland



**För minnen.** En lund för urnor har nu anlagts vid S:ta Catharina kyrka i Hammarland. Här visar Bengt Häger och Gun Wahlin upp en nymodighet. Den som vill kan sätta levande blommor genom gallret på en gemensam ruta av granit. Levande ljus får också rum här.



**Nu står en ny minneslund färdig öster om S:ta Catharina kyrka i Hammarland.**

Här kan man sitta och minnas sina nära och kära under körsbärsträden.

I många år har församlingborna i Hammarland funderat på en minneslund. Nu är den i det närmaste klar. Slutsyn har det redan varit. Högtidlig invigning blir det i vår.

50.000 euro beräknas allt kosta, drygt hälften av det går till den röda granit som utgör både bottenplattor och minnesstenarna.

## Speciellt

Det är trädgårdsarkitekt **Gun Wahlin**, med rötter i Hammarland, som designat minneslund.

– Jag har släkt här på kyrkogården, så det har känts speciellt för mig att arbeta med det här projektet, säger hon.



**Minnessten.** Minnesmärket över de som stupat på havet från 1947 har putsats upp och flyttats till denna centrala placering. Framför ska en hjärtformad sten, hittad på kyrkogården, utgöra en stilla fontän i en vattenfylld damm.

Det praktiska arbetet har utförts av **Anders Jansson** i firma Utemiljö.

– Den öppnar porten för fler kremeringar och det tror jag är på kommande mer och mer, säger han.

## Fler kremeras

**Bengt Häger** som är ordförande i församlingens ekonomisektion har arbetat engagerat för att få till stånd en minneslund.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN  
kiki@nyan.ax  
tfn 528 451

Foto: ERKKI SANTAMALA  
erkki.santamala@nyan.ax  
tfn 528 470



**För namnen.** På murar som placerats i en halvcirkel, som här till höger, sätts plattor med namn på de som avlidit. Man kan också få en urna nergrävd i området utan att någon platta sätts upp. Häcken inramar området där soffor ska placeras ut för stilla stunder.

## Kom ihåg

■ **Alopecigruppen:** Bowling onsdag 5.11 kl 19.30 i Idrottsgården. Ta gärna med familj och/eller vänner. Minst tre anmälda – annars vanlig träff på HandiCampen. Frågor och anmälan till HandiCampen på tfn. 527 360 eller e-post info@handicampen.ax senast måndag 3.11 före kl 15. Välkommen!

■ **Autism- och aspergergruppen:** Träff onsdag 5.11 kl 18.30 vid Specialfritidshemmet Orion, Askuddsvägen 28 i Mariehamn. Frågor och anmälan på tfn. 22 388 kl 9-15. Välkommen!

■ **Eckerö Marthaförening:** Månadsmöte onsdag 5.11 kl 13.00 i Ekerögården, projektkoordinator Charlotta Solax presenterar sig. Vi repeterar virkningen av kärleksknutar.

■ **Epilepsigruppen:** Träff onsdag 5.11 kl 18.00 på HandiCampen (aulan), Skarpansvägen 30 i Mariehamn. Fika och pratstund. Hjärtligt välkommen!

■ **Folkhälsan i Lumparland:** Hälsodagen söndag 9.11 är inställd. Vi siktar på att hålla en hälsodag i februari istället. Lev li-

vet levande, glatt och njut till dess.

■ **Geta marthaförening:** Månadsmöte torsdag 6.11 kl 19.00 hos Gunnel Henriksson. Vi bekantar oss med olika typer av virkning. Marthadistriktets projektkoordinator Charlotta Solax deltar i mötet. Välkomna!

■ **Mariehamns pensionärsförening:** Nu ska vi dela ut vår tidning Nyset tisdag 4.11. Tidningen finns på Röda Korsgården kl 11.00. Alla utdelare välkomna att dela ut tidningen.

■ **Mellersta Finströms marthaförening:** "Vinprovning med matassiett" med Ella Grünsner Cromwell-Morgan. Tisdag 11.11 kl 19.00 i Marthastugan-Breidablick. 4 vinglas /person medtages.

■ **Mariehamn Zonta club:** "Självkänsla, vår resurs i livet" föreläsning med Professor Barbro Gustafsson. Tisdag 11.11 kl 19.00 i Ålands hotell- och restaurangskola. Avgift 10 euro. Överskottet går till cancerföreningens insamling rosa och blå bandet.

■ **MS-gruppen:** Träff onsdag

5.11 kl 18.30 på HandiCampen (aulan), Skarpansvägen 30 i Mariehamn. Fika och pratstund. Hjärtligt välkommen!

■ **Röda Korsgården:** Bingo för pensionärer torsdag 6 november kl 14.30.

■ **ÅAB Pensionärer:** Träff på Bagarstugan torsdag 6.11 kl 13.00

■ **Ålands dragspelsklubb:** Vi firar 50-års jubileum på Solbacka lördag 8.11 kl 20.00. Dans och underhållning. Fri entré.

■ **Ålands konstförening:** Julkortsutställning i fri teknik i Galleri Fäktargubben 17.11 - 22.12. Allmänheten får rösta fram sin favorit. Om du vill delta i utställningen så tag kontakt för närmare information med Tiina Barck på tel. 54 096 eller mobil 0400 722 891, tiinabarck@gmail.com eller Kirsi Strand på tel. 49 671 eller mobil 0457 342 9166, kirsi.strand@aland.net. Julkort kan även säljas mot provision.

■ **Ålands Marthadistrikt:** Styrelsemöte fredag 7.11 kl 10.00 på kansliet, Styrmansgatan 10 i Mariehamn.

■ **Psykologtjänst Seija Andersson** är ett företag registrerat i Eckerö av **Seija Andersson**. Företaget ska bedriva konsultverksamhet, krishantering, konfliktlösning, gruppkartläggningar, terapeutiska tjänster, terapi, arbetshandledning, karriärplanering, rehabiliteringsrådgivning, bedömning och de-briefing.

■ **Fastighets Ab Savoy** är registrerat av **Patrik Landell** och får bedriva all laglig verksamhet.

■ **Lottas Byrå** är registrerat i Mariehamn av **Charlotta Mäkelä**. Bolaget ska bedriva journalistiskt arbete, informationsuppdrag samt försäljning av varor och tjänster som anknyter till detta.

■ **Firma Robin Löfström** är registrerat i Mariehamn. Företaget ska utföra markarbeten och grävning.

■ **Aktiv hälsa** är ett företag registrerat av **Carina Anette Fellman** i Mariehamn. Företaget får utföra naprapati, massage, ström, ultraljud, träningsvård och akupunktur.

# NU KAN ALLA SE LOKAL-TV PÅ ÅLAND



Åland24 finns nu också med på MCA:s analoga nät.

Nyheter och påföljande program måndag-fredag  
18.30 - 19.30 - 21.30 - 22.30 - 23.30

[www.aland24.ax](http://www.aland24.ax)

[www.nyan.ax](http://www.nyan.ax)

## HÖSTTÄVLING -Vinn med Nya Åland

**OBS! RÄTTELSE** Det har tyvärr blivit fel på datumet för sista inlämningsdagen.

**SISTA INLÄMNINGSDAG ONSDAG 5 NOVEMBER.**

Vinnarna publiceras i Nya Åland fredagen den 7 november. Ännu har ni chansen att vinna ett presentkort på 50 euro. Kupong finns på [www.nyan.ax](http://www.nyan.ax) och svaren hittar ni **Nya Åland** fredag 24.10.

*Lucka till!*



**Nya Åland**



[www.nyan.ax](http://www.nyan.ax)



## Farsdags meny

### Förrätter

Farstallrik med gravad lax och hovmästarsås, gubbröra på svartbröd, sikromscanapé

Hummersoppa med dill och fänkålsskum, skagenröra och parmesanflam

Carpaccio på kalv från Bolstaholm med friterad kalvbräss, nyriven pepparrot, kapris och majonnäs

### Varmrätter

Halstrad laxrygg med champagnevinäger hollandaise, rökt sidfläsk och spenat

Kalvsadel med grönpepparsky, krämig savoykål och rotselleri - hasselnötspuré

Grillad lamminnerfilé med rosmarinsky, rostat vitlökssmör, höstkantareller och jordärtskockspotatis

### Dessерter

Vaniljglass med hemkört varm kiskusås och frostade havtorns bär

Choklad creme brûlée med apelsinsorbet och godisband

Bakade åländska höstappel med smulpajscrisp och vaniljcrème

**Två rätter 36€, Tre rätter 42€**

**Öppet 14-20, sista inläppet 19.00**

Restaurang  
**NAUTICAL**



Jan Kronholm  
Epost: jan.kronholm@nyan.ax  
Telefon: 528 466

## kultur

” När man fäller ett träd uppstår en särskild sorts mellanrum. Ett kalhygge är och förblir en styggelse...

MATS LUNDEGÅRD I DN-KÅSERI

Stående applåder med Håkan Hagegård

# Succé för romansprojekt



**Samarbete.** Catherine Frisk Grönberg, till höger, står för den musikaliska instuderingen och Julia Westerberg för regin i det romansdrama som uppförs i Margaretagården på fredag kväll. Foto: STEFAN ÖHBERG

**Nordiska romanser i en dramatiserad föreställning med åländska sångelever har haft stormande framgång hos både svenska, finländska och europeiska sångpedagoger. Nu ges publiken på Åland en möjlighet att för första gången uppleva föreställningen som ges i Margaretagården i Mariehamn på fredag kväll.**

Det började med att sångpedagogen **Catherine Frisk Grönberg** och regissören **Julia Westerberg** ställde samman en föreställning till de svenska och finländska sångpedagogförbundens möte på Åland i mars. De medverkande var nio av Catherine Frisk Grönbergs sångelever från musikinstitutet. Som ackompanjatör medverkade **Marcus Boman**, pianolärare och ackompanjatör vid musikinstitutet.

### Blev inbjudna

Föreställningen slog genast an hos de församlade sångpedagogerna och ålänningarna inbjöds på stående fot att göra ett reprisuppförande i samband med svenska sångpedagogförbundets kongress och jubileum på Lidingö den 11 oktober. Inbjudna där var också en lång rad representanter från olika länder i det Europeiska sångpedagogförbundet.

Tre av sångarna som var med i mars hade fått förhinder men andra kom med i stället. Marcus Boman fick också med kort varsel lämna återbud som ackompanjatör men även den

saken löstes genom att **Henrik Löwenmark**, som bland annat är verksam som ackompanjatör vid Stockholms operastudio, ställde upp. För **Johnny Ahlström** som hade arbetsförhinder hoppade **Mikael Englund**, som studerar sång vid musikhögskolan i Stockholm, in.

### Stående applåder

Också på Lidingö blev framträdandet en stor succé.

–Ja, det blev väldigt uppskattat och jag är så glad för elevernas skull. Det blev stående applåder och operasångarna **Håkan Hagegård** och **Olle Persson** var de första som reste sig upp. De som stod nära påstår att de hade tårar i ögonen. Efter föreställningen formligen öste man beröm över de duktiga eleverna, säger Catherine Frisk Grönberg.

Hon säger att det som bidrog till att det man framförde blev så uppskattat är att många i dag upplever att den nordiska romanssången är på väg att dö ut. Romanserna är viktiga i sångundervisningen men sjungs inte så mycket i andra sammanhang. Det ordnas inte romansaftnar på samma sätt som förr.

–Genom det vi gjorde visade vi på ett nytt sätt att använda romanserna, säger Catherine Frisk Grönberg.

### Till musikhögskolan

Framträdandet på Lidingö resulterade också i att man fick en inbjudan av **Eva Myrsten-Larsson** att den 13 november komma till musikhögskolan i Stockholm och ge en lunchkonsert.

–**Petteri Salomaa**, professor i operasång vid Sibeliusakademien håller under två dagar masterclassundervisning vid musikhögskolan och vill med hjälp av oss visa hur man kan använda romanser och inspirera till något liknande där.

### Mycket kärlek

Också Julia Westerberg är glad över framgången.

–Det är roligt när det man gör blir väl emottaget, säger hon.

Hon berättar att hon från början fick ett urval på ett trettiotal romanser av Catherine Frisk Grönberg och hon var också med på hennes sånglektioner för att få ett grepp om sångerna och melodierna. På det urval som gjordes byggde hon sedan en fri dramatisering.

–Föreställningen handlar mycket om kärlek, om värkänslor, om unga människor som är förälskade, om olycklig kärlek, men också om lycklig.

Julia Westerberg säger att hon försökt ge föreställningen tempo och att musiken är jättefin.

–Egentligen skulle jag hoppas att föreställningen kunde visas flera gånger på Åland än denna enda men jag hoppas verkligen att många skall ta sig tid att komma till Margaretagården på fredag kväll.

### Stöd för projektet

Till den föreställning som gavs i Sverige i oktober reste de medverkande ungdomarna på egen bekostnad och så blir det också när de skall till musikhögskolan. Genom det inträde som tas vid



**Sång.** Elina Granlund, Johnny Ahlström och i bakgrunden Erica Granlund i en scen ur premiärföreställningen i mars. Foto: KJELL FRISK

konserten i Margaretagården kan man stöda romansprojektet.

–Men det viktigaste är att sångeleverna får möjlighet att ge föreställningen också för allmänheten här hemma på Åland, säger Catherine Frisk Grönberg.

Romansdramat, som räcker omkring 40 minuter, inleds kl. 19.30. Efteråt blir det kaffeservering.

De sångelever som medverkar är: **Elina Granlund**, **Sofie Sundström**, **Jaana Lönnblad**, **Ida Löfman**, **Frida Söderdahl**, **Linn Sundblom**, **Sara Strandberg** och **Martin Lundberg**. Därtill tenoren **Mikael Englund** och ackompanjatören **Henrik Löwenmark**.

JAN KRONHOLM  
jan.kronholm@nyan.ax  
tfn 528 466

## Salzburger Hof Ensemble

framträder i Önningebymuseet på Svenska dagen, torsdagen den 6 november.

–Salzburger Hof Ensemble utlovar varma, sköna, vemdiga, glada och förförande toner med musik från musikalerna, operetter och sånger ur den svenska sångskatten. Det blir en underhållande konsert med sopranen **Karin Frölen**, tenoren **Gunnar Helgesson** och rutinerade pianisten **Eva Karpe**, skriver museet i ett pressmeddelande.

Konserten börjar 19.00. Det är fri entré tack vare att programmet är sponsorerat av Svenska bildningsförbundet i Finland. Sveriges generalkonsul **Bertil Jobéus** inleder kvällen. Eftersom det är fri entré går det inte att boka biljetter, utan det gäller att vara ute i god tid för att få plats. I pausen bjuds det på kaffe. □

## Svenska dagen firas traditionsenligt

med föreningen Allsvensk samling på Åland i Röda Korsgården i Mariehamn torsdagen den 6 november kl. 18.30. **Borghill Lindholm** i föreningen berättar att man firar tre jubileer: Det är hundra år sedan den nybildade Svenska folkpartiet i Finland beslöt att dagen skulle firas den 6 november, det har gått hundra år sedan Föreningen för svenskhetens bevarande i utlandet (nuvarande Sverige-kontakt) bildades och det har gått 85 år sedan lokalföreningen på Åland bildades 1923.

I festen på Röda Korsgården medverkar **Bröderna Eriksson** av Grundsunda, det blir pratshow med **Tony och Folke** och sång och musik. Kaffe bjuder man också på. Allmänheten är varmt välkommen, hälsar styrelsen genom Borghill. □

## Kulturföreningen Katrinas

höstkonsert på lördag, den 8 november i S:t Görans kyrka i Mariehamn med stråktion **Zilliacus-Persson-Raitinen** samt klarinettisten **Harri Mäki** bjuder på ett program med musik av **Bernhard Crusell**, **Sven-David Sandström**, **Magnus Lindberg**, **Johann Nepomuk Hummel**. Stråktion är bekant från tidigare framträdanden på Åland. Harri Mäki, som räknas som en av Finlands främsta klarinettister, har även han spelat i konsertserien Katrina med Tapiola Sinfonietta.

Konserten är gratis för alla under 18 år. Biljetter bokas hos kulturföreningen Katrina på telefon 12177 eller via e-post på info@katrina.ax. □

## Anni Blomqvists hem på Simskåla

behöver, som Nyan tidigare berättat, en ny beboare. Hittills har dock ingen nappat på kulturstiftelsens erbjudande. Ansökningstiden gick ut i fredags. Man är dock beredd att även beakta eventuella försenade ansökningar. □



# Blandat på Stockholmsscenerna



Han är ful. Han är så ful att han inte får representera sitt företag på en mäsas. Han är så ful att hans hustru inte vill titta på hans ansikte - hon tittar bara i hans vänstra öga.

"Den fule", skriven av tyske **Marius von Mayenburg**, handlar om Lette, som uppfunnit en stickkontakt. När kontakten ska marknadsföras är det dock inte Lette som ska presentera den - utan hans assistent. Lette är nämligen alltför ful.

Men Lette går till en plastikkirurg som fullständigt gör om hans ansikte. Nu blir han i stället sagolikt vacker. Alla attraheras av honom och den tidigare hängivne forskaren blir nu en fåfång säljare, totalt upptagen av sitt yttre. Han meddelar sin fru att hon nu måste acceptera att han har andra kvinnor och när assistenten uppfinner en ny stickkontakt är det Lette som ska marknadsföra den.

Men leder ett vackert yttre verkligen till lycka? Och vems är egentligen ansiktet? När alla vill se ut som Lette hävdar plastikkirurgen rätten till ansiktet, som nu börjar dyka upp på inte bara assistenten, utan även sonen till Lettes 73-åriga älskarinna.

**Jag måste erkänna** att mina förväntningar var höga inför Dramatens uppsättning av "Den fule". Temat är intressant; omgörmingshysterin, fixeringen vid det yttre och egocentreringen är inte bara aktuella utan också



Simon Norrthon och Irene Lindh i "Den fule" på Dramaten.  
Foto: SÖREN WILKS

angelägna ämnen. Dessutom öppnar handlingen för många komiska poänger.

Visst, "Den fule" är tankeväckande. Och den är rolig. **Peter Engman**, med talang för subtilt komiskt minspel kombinerat med vältajmat knarr på rösterna och lätt utdragna vokaler, spelar Lette såväl före som efter operationen.

Rent konkret, på scenen, är det ingen skillnad på ansiktet före och efter. Förändringen sker i pjäsens handling och i vår fantasi. Likaså är det när assistenten (**Simon Norrthon**) och älskarinnans son (också Simon Norrthon) förvandlas till kopior av Lette.

**Just detta att ansiktet** inte förändras lyfter fram frågor om vad som är vackert och vad som är fult. I pjäsen ses det vackra och det fula som något objektivt mätbart. Vi i publiken kan bara fylla i med våra egna uppfattningar om skönhet.

Handlingen är lätt absurd.



"Cabaret". Helena Bergström och Johannes Bach i "Cabaret" på Stockholms stadsteater.

Foto: MATS BÄCKER

Samtidigt ligger den inte alltför långt borta från vår verklighet, där skönhet och yta spelar en allt större roll i yrkesliv såväl som privatliv.

Denna absurditet innehåller så mycket komiska poänger i sig att det hade räckt med en något stramare uppsättning; stundtals känns det lite överflödigt med yviga gester och komiska scener, och tyvärr tar komiken bort en del av budskapet.

Så, uppfylldes mina höga förväntningar? Nja, inte helt.

Lite mer hade jag väntat mig av såväl temat som komiken.

**Anton Tjechovs** "Onkel Vanja", också den på Dramaten, lyckas inte heller övertyga mig helt. Skådespelet, med bland andra **Per Myrberg**, **Elin Klinga**, **Julia Dufvenius** och **Örjan Ramberg**, är högklassigt. Ändå når pjäsen inte fram. Efter en trevande början tar den sig visserligen mot slutet av första akten, men någon riktigt fullträff blir den inte.

När **Stockholms** stadsteater sätter upp "Cabaret", med text av **Joe Masteroff** och musik av **John Kander**, är det bäddat för publiksuccé. Vad annat kan man vänta med **Helena Bergström**, **Rikard Wolff** och **Sven Wollter** i rollerna?

**Colin Nutley** står för regin, och han låter cabaretfolket bli bleka, skrämmande figurer med döden lysande ur ögonen. Ändå lyckas han inte helt lyfta fram det allvarliga tema som finns inskrivet i "Cabaret". Bara i en scen blir jag riktigt starkt berörd:

det är i slutet på första akten, när Herr Schultz (Sven Wollter) sjungit sin judiska sång och den obehaglige nazisten Ernst Ludwig (**Lars Bethke**) visat sitt förakt. Nu stämmer man upp först en naturlyrisk och sedan en nationalistisk sång. Och det som är så drabbande - och samtidigt så hemskt - är att det är så fruktansvärt vackert. Rösternas skönhet står i bjärt kontrast till det budskap som förmedlas.

Det är starkt. Den styrkan hade jag velat se mer av i föreställningen i övrigt. □

## VIKING LINE

presenterar en föreläsning på Ålands sjöfartsmuseum

Författaren **Claes-Göran Wetterholm** berättar om sin nya bok **Sagoskeppet - Titans myter**  
Titans människor

TORSDAG 6 NOVEMBER KL 19.00  
Fritt inträde



## projekt

# DEADLINE

Kultur - idéer, nätverk och finansiering.  
Seminarieserie under hösten för kulturfältet.

## KULTURFINANSIERING

Var söker man? Vem kan söka? Hur söker man?

TISDAG 4.11 på NIPÅ  
Elverksgatan 10, Mariehamn

kl. 10-16 Drop-in rådgivning  
kl. 18-19.30 Presentation av Kulturfonderna med Svenska Kulturfondens regionsombudsman Åsa Rosenberg. Möjlighet att diskutera idéer med Åsa efter informationstillfället.  
Ingen förhandsanmälan, Välkommen!



www.nipa.ax

Nordens Institut på Åland

## Vinnare med



Två biljetter till

## Zilliacus Persson Raitanen & Harri Mäki, klarinett

Lördag 8 november kl. 16.00  
i St Görans kyrka

**Richard Palmer**, Mariehamn  
**Sven-Åke Gustafsson**, Hammarland  
**Gun Rask**, Mariehamn  
**Berit Sundman**, Mariehamn  
**Peter Brunila**, Jomala

Grattis!

Vinsterna avhämtas från Nya Ålands kontor,  
Uppgårdsvägen 6 i Dalbo fr.o.m. måndag  
3 november

Nya Åland  
☆☆☆☆

Åländska

bok  
MÄSSAN

10 år

LÖRDAG  
8 NOV  
ÅLANDS  
LYCEUM

Björkö är offer för sparåtgärderna

# Öbor riskerar att bli utan

**De som bor på Björkö i Lemland är upprörda. I årtionden har de regelbundet fått sin post ut till ön med en förbindelsebåt.**

**Nu föreslår landskapsregeringen att anslaget för trafiken stryks.**

Få vet att det finns en liten förbindelsebåt i Lemland, ms Gåsö1, som tre gånger i veckan kör från Langnäs hamn på Järsö till Björkö och tillbaka.

Båten för ut den bosatta befolkningens post och varuleveranser och, i synnerhet sommartid, också många passagerare som skall till någon av de cirka 60 fritidsstugorna som finns på ön. Resan, som tar cirka 20 minuter, är gratis.

Nu hotas rutten av indragning. I landskapsregeringens budgetförslag för 2009 finns inte längre något anslag upptaget för trafiken till Björkö.

## Inte kapacitet

Beskedet kommer som en bomb ute på Björkö. I första hand reagerar man på att bli av med postutdelningen men också över att ringverkningarna blir många.

–Nu måste jag ju köpa en båt, säger **Jonna Kevin**, en av de fast bosatta på ön.

–Och inte bara det, jag måste hitta en båtplats att förtöja vid. Det blir inte lätt eftersom fritidshamnarna i närheten saknar kapacitet att ta emot flera. Trycket på hamnplatser är stort och jag vill inte köpa en båt innan jag vet var jag kan ha den.

Kevin är också kritiskt till att ingen från landskapet tagit kontakt med de bosatta och informerat om planerna. Nu fick de veta om beslutet från annat håll.

–Det har hänt att någon här har

behövt vård och att sjukvårdare och hemhjälp utnyttjat förbindelsebåten. Den möjligheten försvinner också om Gåsö tas bort, säger Kevin.

–Då är det bara att ringa till Enskärs sjöbevakningsstation, säger **Åke Finnerman**, som är född och bosatt på Björkö.

Finnerman skrader inte orden då han kommenterar bantningsförslaget i budgeten.

–Utvecklingen nu är som korumpan, det går sakta nedåt, säger han.

–Ska vi ha en levande skärgård eller en död?

## I årtionden

Båtförbindelsen i Lemlands skärgård har funnits i årtionden. Före Järsövägen byggdes har olika båtar under årens lopp tuffat in till alla större bebodda öar söder om stan. Efter att vägen stod klar fortsatte förbindelsetrafiken till Björkö.

Den nuvarande båten, ms Gåsö1, sattes i trafik för snart 20 år sedan.

–Jag har arbetat här sedan 1993, berättar skepparen **Rolf "Biffen" Lindström**.

Det är han som ser till att de som bor på Björkö året om har fått sin post.

–Det är bara vid någon enstaka storm eller då isen har varit så tjock att det har funnits bilväg som jag inte har lagt ut, säger Lindström.

## Blir du arbetslös nu?

–Jag vet ingenting ännu, jag skall till landskapsregeringens trafikavdelning och diskutera nästa vecka. Det här är ett halvtidsjobb.

**TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN**  
tittle.tornroth@nyan.ax

**Foto: JONAS EDSVIK**  
jonas.edsvik@nyan.ax  
tfn 528 471

Trafikministern om beslutet

## "Det är ett sätt att spara"

**–Hela skärgårdstrafiken måste spara 160.000 euro, någonstans skall de pengarna tas.**

**Det säger trafikminister Runar Karlsson (c) om beslutet att dra in förbindelsebåten till Björkö. Han tror att ytterligare besparingar kommer att krävas då budgeten behandlats av lagtinget.**

I landskapets budget för 2009 finns inte längre pengar för förbindelsetrafik till Björkö i Lemland.

–Det stämmer, den är borta. Det är ett sätt att spara, säger Runar Karlsson som ansvarar för trafiken på landskapsregeringen.

**I ert regeringsprogram säger ni att ni vill värna om skärgården på olika plan, hur rimmar det med beslutet om nedläggning av förbindelse- trafiken?**

–Hela skärgårdstrafiken måste spara 160.000 euro, någonstans skall de pengarna tas. Vi valde att börja med att stryka den här förbindelsen men vi

måste spara också på övrig skärgårdstrafik.

## Hur mycket kostar förbindelsebåten?

–Den kostar cirka 30.000. Det är inte mycket men någonstans måste vi börja spara.

## Hur är det med övrig förbindelsetrafik?

–Den är kvar.

## Björköborna reagerar över att ingen informerat dem om att de här besparingsåtgärderna var på gång. Borde det inte ha förts en diskussion från landskapets sida med de som berörs?

–Tjänstemännen borde kanske nog ha tagit kontakt men det måste du prata med trafikavdelningens chef om.

Runar Karlsson konstaterar att budgeten ännu skall behandlas i lagtinget och att förslaget kan ändras om det blir en opinion till förmån för msGåsö1.

–Men då måste vi få motsvarande summa från annat håll. Jag misstänker nog att det finns risk för att vi måste spara ännu mera då budgeten väl är behandlad. (tt-s)



**Kan sin rutt.** Rolf "Biffen" Lindström har sedan 1993 transporterat allt från bofasta och sommargäster till post och utedass till



**Hämtar posten.** Åke Finnerman och Jonna Kevin representerar två av de tre hushållen på Björkö. Sammanlagt fem personer bor året om på ön.

# förbindelse



Björkö. Få är de gånger som vädret tvingat honom att stanna i land.



**Goda vänner.** Ringa-May Wigell-Kevin har rötter på Björkö och har utnyttjat förbindelsebåten mycket. Här får skepparen Rolf "Biffen" Lindström en uppmuntrande kram.

## Björkö är "lilla Kökar"

Björkö kallas i äldre folkmun för lilla Kökar. Kring förra sekelskiftet flyttade nämligen fem unga kökarbor till den stora ön sydost om Järsö.

–Det var de yngsta sönerna i olika familjer som blev tvungna att se sig om efter annat då det blev för trångt hemma på gårdarna på Kökar, berättar **Ringa-May Wigell-Kevin**.

–Kökarborna fiskade i vattnen utanför Lemland och kände väl till Björkö. De visste att här kunde kärret grävas ut och här kunde man ha en ko.

Dem fem ynglingarna drog på friarfärd i närheten och hittade kvinnfolk från andra bebodda öar, det finns släktband till bland annat Järsö och Kuggholma i Lemland.

Ringa-May Wigell-Kevin är själv ättling till en av dessa kökarsöner, hennes mor föddes på Björkö. Hon och maken, **Pelle Kevin**, var länge sommarvärdar här, nu har dottern **Jonna Kevin** gjort släktens ö till sin fasta bostad.

–Alla som har sommarstugor här i dag härstammar från

kökarborna. Det är tredje generationen nu som kommer hit. Förbindelsebåten är viktig också för alla barn och ungdomar som skall ta sig till och från ön, berättar Pelle Kevin.

Paret Kevin är med på förbindelsebåten då vi åker ut. De åker bara av och an för att hämta en fönsterkarm som dottern skall ha in till stan.

–Mina föräldrar är nog bårens främsta och enda turister, konstaterar Jonna med ett skratt då hon hejar på dem från bryggan.



**Kan sin skärgård.** Pelle Kevin är intresserad av skärgårdens historia och berättar bland annat att Björkö kallas för "lilla Kökar".



**I landskapets tjänst.** Ms Gåsö1 är byggd 1958 och är 12,5 meter lång. Enligt ryktet har hon ursprungligen fungerat som nöjes- och representationsfartyg för direktörerna på Sjöfartsstyrelsen.



**Utnyttjas mycket.** Ms Gåsö1 spelar en viktig roll då det gäller att få saker och ting till och från ön. Här är det en fönsterkarm som skall ut och resa.









Föglöbutiken, Föglö.



Scantube, Jomala.



Långnäs hamn, Lumparland.



Crosskey, Mariehamn.



Ålandskomposten, Sund.

# Företagen – kommun för kommun

## BRÄNDÖ

Minicarriers	1.575.105,10	361.648,08	-49.352,20
Brändö Lax	841.784,10	81.345,66	-142.607,75
Brändö Bygg	305.723,88	79.102,19	-163,07
Norrjärden	103.440,70	15.600,00	-11.712,64
Björkö Fisk	61.944,05	0,00	-2.0201,58

## ECKERÖ

Rederiab Eckerö	18.511.838,09	4.914.903,36	+107.095,03
Storfjärdens Fisk	241.464,45	65.560,28	+2.820,05
Fiskefartyget Seagull	126.834,36	32.151,97	-1.020,09
Hotell Elvira	88.063,65	22.859,27	-41,02
Eckerö Linjen	84.409,39	12.091,52	-697,25

## FINSTRÖM

Optinova	1.519.651,69	395.109,44	+0
Kock & Vin	189.429,53	49.251,68	+0
Godby Shipping	142.450,96	35.723,52	-1354,15
Åkeri Per-Erik Mattsson	93.734,84	16.899,96	-7747,63
Tjudö Solfrukt	72.389,27	0,00	-19.517,86
Ulmus Consulting	45.958,82	3167,28	-9106,84
Simon Björklund Ab	42.088,82	11.056,26	+113,97
Fastighetsab JKT Invest	39.447,60	10.282,38	+0
SoS Bilservice	31.911,85	8297,08	+0
Ålands Hästavelöförening	27.374,53	1.194,06	-6142,57

## FÖGLÖ

Ålands Fiskförädling	3.626.933,22	702.000,00	+25.458,80
Åkeri L. Gustavsson	64.043,76	16.651,38	+0
Biosim Networking Group	36.882,36	9.632,54	+43,76
Visit.ax Ab	16.205,56	4.213,45	+0
Alandia All Ting	9.280,26	2.340,30	+0

## GETA

Solvik Fisk	108.147,75	32.448,58	+4.393,31
Geta Mink	4.211,18	0,00	-1.135,44
Girarna	2.737,17	1.040,00	+344,83
Johannesskär	295,47	0,00	-79,66

## HAMMARLAND

Vest Bygg	160.171,14	41.644,50	+0
Varggropens Sand	125.800,34	32.708,09	+0
Komfort Hus	105.847,21	27.520,27	+0
Ålands Juristcenter	48.743,69	12.009,59	+0
Hammarlands Församling	28.203,70	1.448,14	-173,50

## SÅ HÄR LÄSER DU TABELLEN

Företagets namn  
Beskattningsbar inkomst  
Erlagd förskottsskatt  
+ skatteåterbäring eller - restskatt  
Uppgifterna gäller skatteåret 2007.

## JOMALA

Minimax	844.986,35	165.022,33	-56.697,61
Ålands Elcenter	837.689,12	217.992,73	+196,38
Ålands Telefonandelslag	759.948,56	197.583,63	+0
Scantube	597.083,89	108.163,98	-48.820,36
Harys El	487.885,96	126.850,35	+0
Carl Rundberg	431.977,20	111.016,68	-1.025,83
Eklunds Fastigheter	322.995,90	84.078,28	+376,08
M:hamns Elementbyggen	248.726,93	64.669,00	+0
Ålands Trädgårdshall	204.629,10	55.075,56	+1.894,61
Ab Lantbruk	176.583,11	25.999,93	-20.478,61

## KUMLINGE

Ålands Marin-Fisk	285.199,04	74.139,99	+785,38
Länsmans Vårdshus	14.852,94	2.964,86	-930,10
Seglinge Byalag	8.800,00	0,00	-2.372,69
Utskärgårdstjänster	8.281,10	3.948,70	+1821,80
Kumlinge Stugor	3.491,98	1.190,06	+286,27

## KÖKAR

JS Fix	101.744,66	26.453,61	+0
Peders Aplagård	19.393,46	0,00	-5.228,94
Olgat	15.618,61	4.060,83	+0
Bo Cap	9.176,95	2.382,92	+0
Handelshuset GRO	4.178,68	1.771,80	+695,34

## LEMLAND

A.K. Montage	115.158,98	26.733,39	-3.626,29
Ab Signatur B	70.452,78	21.304,70	+3.030,54
Librico	45.630,92	3.960,30	-4.367,30
East Data Consulting	39.550,53	10.283,00	+0
Leml.-Lumparl. Församling	38.092,63	856,74	-1.374,18

## LUMPARLAND

Långnäs hamn	729.040,06	189.575,92	+25,87
Ålround	56.539,88	14.540,00	-166,31
Åkeri Söderström & Karlsson	40.723,69	10.553,80	-35,63
Berghäll Turism	37.091,38	9.773,38	+131,51
Joan-Nordic Consulting	17.943,55	5.197,00	+539,44

## MARIEHAMN

Viking Line	44.869.194,51	11.665.960,60	-31,08
Ångfartygs Ab Alfa	19.037.203,65	4.949.672,95	+0
Rederiab Hildegaard	9.831.276,44	2.556.131,87	+0
Ålandsbanken	8.926.001,61	2.320.755,84	+12,89
Chips	7.388.057,83	1.920.895,04	+0
Redarnas Ömsesidiga	6.018.868,35	1.485.331,00	-59.488,48
Wiklöf Holding	5.779.815,52	1.502.752,04	+0
Birka Line	3.901.164,95	0,00	-1.051.846,18
Chips Scandinavian	2.936.123,23	763.392,04	+0
Crosskey Bank.Solutions	2.825.404,90	764.617,74	+30.450,16
BEWE Commerce	2.776.776,10	721.799,92	+360,75
Liv-Alandia	2.676.666,39	660.015,73	+36.082,01
Ålands Ömsesidiga	2.197.560,43	549.995,07	-1.136,18
Mariehamns Telefon	1.964.104,01	504.201,41	+0
Ålands Mobiltelefon	1.516.988,03	394.416,89	+0
Mariehamns Parti	1.365.647,78	311.999,91	-44.662,64
Rederi Skärgårdstrafik	1.308.386,46	334.020,09	+0
Andelsbanken	1.283.603,44	654.407,52	+325.347,07
Holmbergs	1.252.605,79	325.434,49	-10,24
Homeenter Alandia	1.184.802,69	147.513,60	-166.477,13

## SALTVIK

Colorant Chromatics	1.086.226,44	259.542,22	-23.385,55
Andersons Ombyggnads	111.514,67	18.313,08	-11.076,07
Quick Consulting	76.145,58	32.338,68	+13.703,12
Treb	54.059,41	18.973,60	+5.003,19
RIB-Kyl	49.784,39	12.943,84	+0

## SOTTUNGA

KNK Turistervice	15.793,14	4.942,60	+848,57
Hästö-Nygård	763,63	198,54	+0

## SUND

Capinova Oy	175.672,32	50.851,08	+5.251,76
Klingbergs Elektriska	54.257,19	14.100,87	+0
Alandia Bygg & Konstruktion	29.083,79	7.558,79	+0
Ålandskomposten	20.914,40	543,86	-5.036,96
Sund-Vårdö församling	19.419,22	380,24	-759,15

## VÅRDÖ

Kallas Consulting	45.297,05	11.774,23	+0
TBF-Fix	16.307,20	993,44	-3.366,59
Vård-Invest	9.997,75	9.096,96	+7.121,43
Rosenbacken	3.798,89	7.009,04	+6.109,14
Vårdö Handels	1.038,47	0,00	-279,99

# Sittkoff fyller 15 år



Bygger uppåt. Här byggs Sittkoff 1993.

**I 15 år har Sittkoff galleria betjänat ålänningar och turister. Nya Åland gör en tillbakablick.**

Det började med att Simonska huset på Torggatan 13 revs. Mariehamns stad valde att inte k-märka de gamla husen längs Torggatan. Ålänningarna blev tagna på sängen när grävskoporna gav sig på det gamla trähuset 1986. Sedan följde ett antal år av diskussioner och planer innan den nya gallerian var ett faktum. Den 4 november 1993 invigdes gallerian. Dåvarande stadsdirektören **Ritva Sarin-Grufberg** klippte av bandet och gallerian var redo att ta emot sina kunder. Ser man tillbaka känns det som om Sittkoff alltid funnits där. Har vi inte alla fått ducka för småfåglar som lekt kamikaze-piloter i de inglasade gångarna? Har vi inte alla kämpat med att få in bilen på en parkeringsruta utan toucha en pelare? Och har vi inte alltid träffat någon vi känner på Sittkoff?

#### Fakta

I samband med invigningen 1993 publicerade Nya Åland en del intressant fakta om den första byggnaden. Vet ni hur många läskolvar som fanns i huset när det var nytt? Nej, tänkte väl det. Eller hur många liter målarfärg som gick åt? Läs och begrunda.

Både 1998 och 2000 har Sittkoff byggts till. År 2000 byggdes flera inglasade gångar.

Det finns en del butiker som har hängt med från början: Lisco, Wåges, Hasses ur och guld, Signes delikatesser, Wickströms ur och guld och Nikolaj. I de andra lokalerna har butikerna kommit och gått.

Bland annat Mabo-Klädpunkten har ekiperat många ålänningar, Olivia och Oliver var den leksaksaffär som fick ge upp i konkurrensen. Och **Henryk Gwardak**, som förgyllde Nikolajs matgästers tillvaro med pianospel. Vart tog det vägen?

Här bjuder vi på gamla bilder ur arkivet. Vill du se hur det ser ut idag är det bara att göra ett besök.

**NINA SMEDS**  
nina.smeds@nyan.ax  
tfn 528 406

Foto: Nya Ålands arkiv



**Gropen.** Så här såg det ut när gropen för Sittkoff grävdes 1992.



**Simonska rivs.** Minns någon dagen när Simonska gården revs? Det var upp-takten för planer på köpcentrum i centrala Mariehamn.



**Byggs in.** Här byggs de inglasade gångarna i mars 1993.



**Förväntansfulla gäster.** Kurt-Erik Branér, Anders Wiklöf, Gunnar Lundberg och Göran Fagerlund såg förväntansfulla ut vid invigningen. Hoppas att de blev nöjda!



**Äntligen!** Dåvarande stadsdirektör Ritva Sarin-Grufberg klipper bandet och Sittkoff är invigt den 4 november 1993.







**Maria Nykvist**  
Epost: maria.nykvist@nyan.ax  
Telefon: 528 478

# sport

” Jag måste höra nya röster och träffa nya människor. En ny resa, en flytt och en ny utmaning är det jag behöver.  
JANI LYYSKI OM VARFÖR HAN LÄMNAR IFK FÖR VPS

# Lyyski lämnar IFK för VPS



**På väg bort.** Med motiveringen att han spelat alla säsongens matcher och dessutom varje minut utsågs Jani Lyyski i fredags, under IFK:s avslutningsfest, till "årets försvarare". Men efter åtta säsonger i klubben lämnar han nu IFK och spelar nästa säsong med vasalaget VPS.

## Litmanen månadens spelare

■ **FOTBOLL.** Jari Litmanen har utsetts till oktober månads bästa spelare i fotbollsligan. Månadens tränare **Ilkka Mäkelä** representerar också FC Lahti, som tack vare en bra slutspurt gick om HJK och vann FM-brons.

Litmanen, 37, gick in i FC Lahtis trupp under sommaren, men spelade ganska lite. Trots att han på grund av skador ofta började på bänken blev det tre mål på sex matcher. (FNB)

## HJK, Honka och FC Lahti till nya Europaligan

■ **FOTBOLL.** Eurocupsystemet i fotboll läggs om nästa säsong. Intertoto-cupen läggs ned och en ny Europaliga ersätter Uefa-cupen.

Cupmästaren HJK, ligatvåan Honka och ligatrea FC Lahti spelar nästa sommar i Europaligan. HJK och Honka inleder i den andra kvalomgången av ligan och FC Lahti i den första kvalomgången.

Champions League står kvar på programmet. Av de finländska klubbarna deltar mästaren Inter, som försöker gå vidare till slutspelet via kvalet. (FNB)

## Ny tränarduo till Jarmila Tempest

■ **TRAV.** Jarmila Tempest har bytt tränare. I stället för ålänningen **Roald Eriksson** är det nu **Ove** och **Claes Sjöström** från svenska Stall Sjöström som tagit över jobbet.

Claes Sjöström kör första loppet med Jarmila Tempest imorgon i STC:s Unghästserie på Solvalla, i V64 fjärde avdelning. (mn)

## Sportens kom ihåg

**RK Sleipner:** Dressyr tävling söndag 9 november 11.00. Klasser: 1) XL 2004 (öppen för ryttare som inte startat klass 2 och som inte tidigare ridit LC eller högre klass på över 60 %), 2) LC:1 2000 finskt (öppen för ryttare som inte startat klass 1 och som inte tidigare startat LB eller högre klass). Proposition finns på hemsidan. Anmälan via hemsidan eller till Sleipner 13418 senast onsdag 5 november 20.00. Frågor till Sleipner eller Marina 040-5762396.

**Sjömanshockey:** Nya träningstider i Islandia 11 november-9 december är tisdagar 17.00-18.30. Samling 30 min före träning. Alla intresserade med. Brist på målvakter. Kontaktperson: Janne Welin, Birka Hockey.

**ÅID-friidrott:** Friidrottsutskottet håller valmöte i morgon tisdag 19.00 i Vikingahallen, Jomala.

**ÅID-skidor:** Alla skidintresserade, skidresa till Idre 4-7 december. Anmäl dig till Charlotte på 04575267037 senast 10 november.

**AMK-folktrace:** Nu är det dags för förärlicenskurs. Lördag 15 november ska vi ha utbildning för er förare och funktionärer. Anmäl er till Åse Ask senast 7 november.

**MARIA NYKVIST**  
maria.nykvist@nyan.ax  
tfn 528 478

**Ålands Idrottsdistrikt**  
Ordinarie  
**HÖSTMÖTE**  
torsdag 20.11.2008  
kl. 19.00 i Hotell Park  
Alandia, Mariehamn  
- Stadgeenliga ärenden \$11  
Alla välkomna!  
Styrelsen

**FOTBOLL. Jani Lyyski, IFK Mariehamns stabila mittback och lagkapten, tillika årets Pohjolaspelare, lämnar klubben efter åtta säsonger.**

**Vasaklubben VPS blir från och med årsskiftet hans nya klubb.**

**–Det är med tudelade känslor jag har fattat det beslutet, säger han.**

Efter åtta säsonger i IFK, där han varit delaktig i att föra klubben från division två-spel till spel i högsta ligan, lämnar han nu IFK Mariehamn och Åland.

Under våren och sommaren har beslutet om att lämna klubben vuxit fram allt starkare och vid IFK:s avslutningsmiddag i fredags passade han på att tacka sina lagkamrater för tiden som gått.

### Till Vasa

Nya Åland kan nu avslöja att det är till Vasa resan går och att det är spel i VPS - som slutade säsongen på en elfte plats i Tipsligan alltså en placering bättre än IFK - som gäller för 25-åriga Jani Lyyski från och med nästa säsong.

–Jag måste höra nya röster och träffa nya människor. En ny resa, en flytt och en ny utmaning är det jag behöver, säger han.



Tungt beslut. Samtidigt som Jani Lyyski ser fram emot att spela i en ny klubb tycker han att det känns ledsamt att lämna IFK och supportrarna. "Det är med tudelade känslor som jag fattade det här beslutet", säger han.

### Varför blev det just VPS?

–Att valet föll just på dem beror till stor del på VPS nya sportchef **Juha Reini**. Han håller på att utveckla laget och det vill jag gärna vara en del av. Jag tror att jag själv kan utvecklas och bli bättre där. Samtidigt känns det tungt att lämna IFK, säger han.

Kontraktet med VPS är än så länge muntligt och fastställs först den 1 januari 2009. Finns det intressanta klubbar utanför Finlands gränser som hör av sig innan dess kan det bli aktuellt med ett annat val. Men enligt Jani Lyyski själv är det i VPS han spelar nästa säsong och skriver de kontrakt är det ett år som gäller.

### Du säger att det känns tungt att lämna IFK. Känner du att du sviker laget, klubben och supportrarna?

–Det känns väldigt tudelat. Samtidigt som jag uppskattar all tid jag haft med IFK ser jag nu fram emot att spela någon annanstans. Drömmen har ju alltid varit att få spela fotboll professionellt. Så det här är del i den drömmen och då är det dags att gå vidare.

### Hur har Pekka Lyyski, IFK-tränare och pappa, reagerat?

–Han tycker förstås att det är tråkigt men han förstår.

### Finns det något som skulle kunna få dig att stanna i IFK?

–Nej, jag har bestämt mig nu. Men jag vill verkligen att alla på Åland ska förstå min uppskattning och vem vet kanske kommer jag tillbaka om några år.

### Vem tror du tar över din roll som lagkapten?

–Det vet jag inte, men det handlar väl inte om att ta över min roll, utan det finns flera som kan stiga fram och visa att de kan, och nu får de chansen, säger han.

### Framtidsplaner

I en intervju med Jani Lyyski i Nya Åland för fyra år sedan fick han frågan vad han gör om tre år. Då var svaret att han kunde tänka sig spel i Sverige eller på fastlandet men att det just då bara var IFK som gällde, och att drömscenariot var att spela i ligan med IFK.

### Vi ställer samma fråga igen. Vad gör du om tre år och vad är drömscenariot?

–Jag känner fortfarande att jag har mycket kvar. Det jag vill är att spela i ett land till. Det hade inte varit dumt att få spela i Sverige, säger han.

# Världscupseger - god värdeemätare inför VM



**Vinnare.** Linda Jansson vann helgens stora racketlontävling Gothenburg Racketlon Open. En sport där spelarna möter varandra i de fyra grenarna bordtennis, badminton, squash och tennis. Härnäst väntar ett par småtävlingar innan det är dags för VM i slutet av november.

**RACKETLON. Världseliten i racketlon tävlade i helgen i Göteborg.**

**Som segrare i damernas elitklass stod åländska Linda Jansson.**

**–Det är ett gott betyg på formen så här innan VM, säger hon.**

Linda Jansson levde upp till favoritkapet i helgens Gothenburg Racketlon Open, och tog hem segern i damernas klass A-tävling. På plats

fanns även **Lilian Druve**, en motståndare hon endast slagit en gång tidigare.

–Jag visste att hon kunde bli svår men jag spelade bra, säger Linda Jansson.

Hon klassar sin insats i helgens super world tour-tävling som en bland de bättre på säsongen.

–Jag har i och för sig tävlat sparsamt men tränat hårt i höst. Det känns bra att prestera nu när vi närmar oss VM. Och tävlingen klassas ju

som stor och det stod bland annat viktiga rankingpoäng på spel, säger hon.

VM hålls i Nürnberg i Tyskland om tre veckor, men motståndet där tros bli något hårdare.

–Jag tror jag har chans på guld i lagtävlingen, sen får vi se, trots att jag inte ses som en favorit på VM kan jag kanske vara med och slåss om ett individuellt guld också, säger hon.

MARIA NYKVIST  
maria.nykvist@nyan.ax

## HJK vann damcupen i fotboll

**FOTBOLL.** HJK vann cupfinalen i damfotboll mot Kuusysi från Lahtis med slutresultatet 3-1 (0-1). Kuusysi ledde under pausen efter **Henni Malinens** mål men HJK segrade efter **Tytti Porkkas**, **Daniela Tjeders** och **Linda Ruutus** mål under den andra halvleken.

HJK vann damcupen i Finland för 14:e gången genom tiderna. (FNB)

## Rätt tips

### Lotto

1, 12, 14, 17, 22, 27, 39  
Tilläggsnummer: 7, 19, 18  
Vinstprognos: 7/200.000,00  
(1), 6+1/19.421,90, 6/1.425,90,  
5/45,60, 4/11,70

### Joker

0641001  
Vinstprognos: 7/-, 6/65.038,90  
(1), 5/3.988,60, 4/462,90,  
3/46,00, 2/11,10

Tipsa  
**SPORTEN**  
dygnet runt

Tel 0457 324 4444

nyan.ax

# Alltid nära dig 28.10-2.11

## Kycklingfilébiff

**PÄRKKA**  
3 st, 500 g naturell (EP 11,58/kg)  
..... ask **5,79**

## Nötlever

även mald  
**Dahmann** ..... kg **6,50**

## Entrecôte

**Dahmann** ..... kg **18,50**

## Edamost **PÄRKKA**

1,3 kg inhemsk  
**Dahmann** ..... kg **6,49**

## Lördagskorv

500 g (EP 5,00/kg)  
**Dahmann** ..... st **2,50**

## Olannin vitlökspotatis

750 g (EP 2,73/kg)  
**Dahmann** ..... st **2,05**

## Veterostbröd

285 g (EP 3,68/kg)  
**PÄRKKA** ..... st **1,05**

*Till Fax*  
gäller fredag-lördag

## Princessbakelse

120 g (EP 17,91/kg)  
**ALANDS BAKARN** ..... st **2,15**



**K EXTRA**

God betjäning. För dig.

- **Mariehamn:** Citylivs,
- **Brändö:** Einar Holmberg
- **Geta:** Getaboden
- **Föglö:** Föglöbutiken
- **Jomala:** Sven Mattsson
- **Lumparland:** Matboden
- **Vårdö:** Vårdö Närbutik
- **Saltvik:** Kvarnbo Butiken

**PLUSSA**

**NOVEMBER MÅNADS  
PLUSSA ERBJUDANDEN**

## A-yoghurt

1 kg naturell, Hyla  
MED PLUSSAKORT  
(EP 1,75/kg)..... 2 st **3,50**  
UTAN PLUSSAKORT  
(EP 2,25/kg) ..... st **2,25**

## Bärsoppor **VALIO**

1 kg olika smaker  
MED PLUSSAKORT  
(EP 1,75/kg)..... 2 st **3,50**  
UTAN PLUSSAKORT  
(EP 1,99/st) .....kg **1,99**

## Viennetta glasstårtor

650 ml  
MED PLUSSAKORT  
(EP 1,52/l)..... st **0,99**  
UTAN PLUSSAKORT  
(EP 3,06/kg) ..... st **1,99**

## Flora mat

2,5 dl  
MED PLUSSAKORT  
(EP 3,00/l)..... 2 st **1,50**  
UTAN PLUSSAKORT  
(EP 3,40/l) .....st **0,85**

## Klementiner

1,5 kg:s påse  
MED PLUSSAKORT  
(EP 1,32/kg)..... påse **1,99**  
UTAN PLUSSAKORT  
(EP 1,66/påse) .....påse **2,49**







”Höst, mörker, lågkonjunktur, finanskris - rubrikerna slår emot oss mest varje morgon.  
BARBRO HEDVALL I DAGENS NYHETER

# ledare



Nina Fellman  
Epost: nina.fellman@nyan.ax  
Telefon: 528 441



**Näst sista ordet** Patrik Dahlblom

## Bluesen som kom och gick

Vaknade i morse. Somnade igen. Varsågod, de texttraderna bjuder jag på om någon känner för att skriva en blueslåt. Jag fick inspiration så att det räckte till och blev över häromveckan.

Bluesen är nästan lika sträng och utmanande som en haiku. Tolv takter, tre ackord i en viss följd och en lägesrapport från sångaren. Man kan skala ner det till ett ackord - **John Lee Hooker** gjorde det ofta - eller, om det är riktigt ont om pengar, en sträng. Det gjorde **One String Sam** 1956 när han spelade in I Need A Hundred Dollars.

Allt elände går att göra blues av. Pengar, förstoppning, kvinnor som försvinner och hundar som dör eller tvärtom.

**Jag har själv** ett förlutet som bluesman. Den första inspelningen jag gjorde med ett band var en usel jamsession som kom tillbaka från P3s demoprogramsredaktion lika fort som vi postade den dit. Bluesen som sinnestillstånd, den har jag haft och fortsätter ha när tillfälle ges. Senast var det i fredags.

En tillfällig tandfyllning blev tillfälligare än vad det var tänkt när den lossnade ett knappt dygn efter att jag fått den.

På vägen ner till Rosella började det skrika i växellådan när jag försökte lägga i tvåan. Jag fick klara mig med ettan och trean och det blev en del ryckiga manövrar vid trafikljusen. Vad kostar det att reparera sådant? Och är det ens värt besväret, tänkte jag.

I Vikings biljettkassa satt **Hellsten** senior och vi skämtade om att bilar borde vara som datorer. När någonting strular stänger man bara av dem, och nio gånger av tio räcker det med en omstart för att problemet skall vara ur världen.

Men fribiljetten som kollegan **Titte** hade gett mig vägrade Hellsten ta emot. Han ville ha kontanter eller kreditkort i stället. Biljetten var stämplad i mars 2008, och inte augusti, påstod han. Och okej, så såg det nog ut.

Min bärbara dvd-spelare, den som räddat mången lång resa, glömde jag på bussen från Kapellskärr till Cityterminalen. När jag ringde Viking Line senare på kvällen för att fråga var den kan vara fick jag ett telefonnummer som inte gick någonstans.

Sådan var min fredag.

**Trenden vände** dagen efter, efter ett besök i en elektronikaffär som hade något stort och bullrigt invigningstjösan. Det kryllade av artister som mimade till något från sin senaste platta. Jag var så nära **Crazy Frog** att jag hade kunnat ta avliva honom. Det hade varit en kulturgärning.

Jag gick via Cityterminalens kundservice där en kvinna sade att dvd-spelaren nog hade skickats till Norrtälje, men för säkerhets skull tittade hon i kassaskåpet - och där låg den.

På kvällen bjöd grannarna på en fin middag.

Och när jag startade bilen på söndagen fungerade växellådan igen.

# Enighet utåt inte det viktigaste i en budget



**Godkänt, men blekt.** En korrekt budget, men utan glöd. Det är betyget för finansminister Mats Perämaas första landskapsbudget. Foto: ERKKI SANTAMALA

## En snäll och lydig budget, men menlös och utan visioner. Det är vad vi fick av regeringen för året 2009.

Finansminister Mats Perämaa (lib) sade det många gånger, och han sade det med eftertryck. "Vi behövde inte rösta en enda gång". Det sade han när budgeten presenterades för massmedia i torsdags.

Ok. Det här handlar om landskapets alla pengar för nästa år, och det finansministern tryckte mest på var att centern och liberalerna var formellt ense. Överens om allt har de ju inte varit, och det är det heller ingen som väntar sig. Inför varje budgetpresentation vill oppositionen (och för all del massmedia) läsa in sprickor i enigheten för att veta var man ska sticka in kniven. Så även denna gång.

**Ändå tycks** både finansminister Perämaa och regeringen i övrigt något i överkant engagerade i att försäkra omvärlden att regeringen håller ihop. Budgeten som helhet är så försiktig och så korrekt och så på alla sätt icke-offensiv att man undrar om denna vilja att hålla ihop och fortsätta samregera överskuggat alla andra hänsyn.

Inte har man sparat på den offentliga sektorn, inte har man satsat riktigt stort på investeringar, inte har man tagit skamgrepp på något enda problem och vänt det på rygg.

**Detta är** en budget med betoning på trygghet, balans och samförstånd - inom regeringen. Det betyder att man vinner på snällhet men förlorar på mod och visioner. Trots allt

tal om finanskriser och lågkonjunktur har landskapet fortfarande en urstark ekonomi och det finns pengar fonderade för framtiden. Det hade varit läge för att politiskt peka med hela kroppen, om man bara vetat vad man ska peka på. Eller om centern och liberalerna varit överens om vartåt man ska gå.

**Om man** på något sätt summerar årets budget i högst generella termer så kan man säga att den är försiktig när det gäller investeringar och statisk när det gäller offentliga utgifter. Man varken sparar eller slösar. Man lunkar på. Det är ganska talande att inte ens oppositionsledarna hittar något riktigt irriterande att bita tag i i sina första kommentarer.

Det kan ju betyda att budgeten är rysligt bra, men också att den i sin försiktighet är intetsägande.

**Om det** är politisk vilja regering lider brist på har jag två förslag:

Öka effektiviteten i förvaltningen (spara). Bestäm er för en turistsatsning och bygg den (slösa).

**När det** klagas på offentlig sektor glömmar man ofta bort att det är där som det mesta av välfärden produceras i form av tjänster och omsorg, och att löneintäkterna från den offentliga sektorns anställda i regel rinner rakt igenom systemet ut i konsumtion och skatter. Det är mer än man kan säga om de

pengar som genereras i den privata sektorn, och således kunde kraftiga nedskärningar i offentlig sektor få förödande konsekvenser inte bara på det personliga utan också på det samhälleliga planet.

Det man däremot absolut borde få styr på är arbetsledning och produktivitet inom den offentliga sektorn. Det finns fortfarande alldeles för mycket slack, inte i form av lathet eller ointresse, men nog dålig arbetsledning, otydliga krav och ospecificerade mål. Satsa ordentligt på chefsutbildning och arbetsledning så blir effekten av våra gemensamma pengar så mycket större.

**Som** ledarskribent kan man snart inte räkna dem alla, de initiativ man hissat eller dissat under åren. Än är det en golfbana här eller ett besökscenter där, och av allt blir det bara sand och skräp efter kilovis av utredningar. Det är rena rama fegheten att inte kunna bestämma sig för vad man vill göra när det finns pengar, behov och en lågkonjunktur att bygga i.

Nina Fellman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

**nyan.ax**

**Nya Åland**

Grundad 1981.  
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.  
Medlem av Tidningarnas förbund.  
Kontrollerad upplaga 2007:  
7.285 ex.

**FÖRLÄGGARE**  
Nya Ålands Tidningsaktiebolag  
**ADRESS**  
Pb 21, 22101 MARIEHAMN  
Uppgårdsvägen 6  
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15  
**KONTAKTER**  
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)  
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444  
e-post: redaktion@nyan.ax  
**Nya Ålands hemsida**  
www.nyan.ax

**Annonsavdelning och administration:** fax (018) 23 450  
Redaktion: fax (018) 23 449  
**DISTRIBUTION**  
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.  
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.  
**REDAKTIONEN**  
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman  
fn (018) 528 441  
nina.fellman@nyan.ax

**Nyhetschef:**  
Anna Björkroos/Malin Tillström  
tfn (018) 528 442  
redaktion@nyan.ax  
**Arkiv:** Marita Smeds  
tfn (018) 528 465  
arkiv@nyan.ax  
**Familjeredaktör:**  
Kiki Alberius-Forsman  
tfn (018) 528 451  
**Kulturredaktör:** Jan Kronholm  
tfn (018) 528 466  
kultur@nyan.ax

**Sportchef:** Johan Larsson  
tfn (018) 528 462  
sport@nyan.ax  
**ANNONSAVDELNINGEN**  
Delice Lindegren  
tfn (018) 528 457  
annons@nyan.ax  
**ADMINISTRATION**  
VD: Stefan Norrgrann  
tfn (018) 528 447  
stefan.norrgrann@nyan.ax  
**Ekonomichef:**  
Karin Lindqvist tfn (018) 528 446

**Prenumerationer:**  
Margareta Sävstrand  
tfn (018) 528 443  
prenumeration@nyan.ax

**TRYCKERI** Consa Print Ab,  
Mariehamn, ISSN 0359-1414

**PRENUMERATIONSPRISER**  
1.7.2008  
Fortlöpande helår..... 189 €  
halvår..... 100 €  
kvartal ..... 51 €

**STOPPTIDER FÖR ANNONSER**

Publiceringsdag	Efter text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

**Target:** onsdagar kl 12.00.  
Tel. 0600-9-1219. 5,05 €+Isa

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmaterverket, tillstånd nr 364.

